

1131601 HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

**STUDIESTED HAUGESUND
ROM- OG FUNKSJONSANALYSE**

Dato: 04.februar 2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

0. SAMMENDRAG	4
1. BAKGRUNN	6
Oppdraget til Statsbygg	6
Historikk	6
Gjennomføringen av arbeidet og deltakere	7
2. MÅL OG VISJONER	7
3. VIRKSOMHETSBEKRIVELSE	8
4. REGISTRERINGER	9
Tomteforhold	9
Planstatus	10
Antikvarisk verdi	11
Eksisterende høgskolebygning	12
Eksterne leieforhold	14
Antall ansatte og studenter	14
5. ANALYSER	15
Utnyttelse av kontorarealene	15
Utnyttelse undervisningsrom	16
Utbyggingspotensial	17
Dimensjonerende antall	18
6. BEHOV	19
Den maritime utdanningen og forskningen ved HVL	19
Simulatorsenteret	21
Slepetank og modellbåtbasseng	21
Digital eksamen	22
Avdeling for helsefag	23
Arealbehov for nybygg og forholdet til utbyggingspotensialet	24
7. VIDERE ARBEID	26
Strategisk arealutviklingsplan	26
Reguleringsprosess	26
Ombygging eksisterende bygning	26
Nybyggsprosjektet	26

VEDLEGG:

Rapporten: "Maritimt kompetansesenter i Haugesund. En mulighetsanalyse for videre utvikling" Cirius Consulting 2015

Rapporten: «Drivkrefter for vekst i små og mellomstore byregioner»,
IRIS-2016/ 130, utgitt av IRIS og MENON
<http://www.iris.no/forskning/samfunn/n-ringsliv-og-arbeidsmarked/drivkrefter-for-vekst-i-sm%c3%a5-og-mellomstore-byregioner>

0. SAMMENDRAG

Bakgrunn

Høgskolen på Vestlandet (HVL), studiested Haugesund, ga mars-16 Statsbygg i oppdrag å gjennomføre en analyse av dagens arealbehov og arealbruk. Bakgrunnen for oppdraget er at skolen har behov for å samle aktivitetene under ett tak. Det er planlagt utvidelse av virksomheten, noe som vil forsterke arealbehovet.

Eksisterende situasjon

Høgskolebygningen er oppført for formålet og sto ferdig i 1997. Den ligger sentralt plassert i Haugesund sentrum. Sør for denne er det ervervet en tilleggstomt. Begge tomtene er eid av Statsbygg og er regulert til byggeområde for offentlig formål (skole).

På grunn av plassmangel har HVL vært nødt til å leie lokaler andre steder i Haugesund; til sammen 2 200 m².

Utnyttelsen av kontorarealene

Pga. av plassmangelen gjennomførte skolen i 2016 en prosess med fortetting i kontorarealene. Fortettingen er gjennomført uten ombygginger, dette betyr at mange deler kontor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fastsatt en norm for statlige kontorarbeidsplasser (desember 2015). En sammenlikning med denne viser at kontorarealene i høgskolebygningen er godt utnyttet og, med god margin, er bedre enn normen.

Utnyttelsen av undervisningsrom

En stor del av de generelle, "tørre" undervisningsrommene har en utnyttelse på over 60% til timeplanlagt undervisning. I tillegg utnyttes rommene også til studentarbeidsplasser og møterom. Utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene vurderes således som høy.

Utbyggingspotensialet

I forbindelse med vurderingene av opprettelsen av et maritimt kompetansesenter har HVL engasjert arkitektfirmaet Vikanes Bungum til å utarbeide en mulighetsstudie. Her illustreres en utbygging på tilleggstomten i 4 etasjer + en tilbaketrukket 5. etasje. Samlet bruttoareal er **ca 8 500 m²**.

I tilbakemelding fra kommunen er atriene i eksisterende høgskolebygning medtatt som bebygd areal. Dette reduserer utbyggingspotensialet til **ca 5 850 m² brutto** (4 etasjer + tilbaketrukket 5. etasje).

Dimensjonerende antall

HVL har vurdert utdanningstilbøyeligheten, arbeidsledigheten og tilflyttingen for regionen. På denne bakgrunn anses det som sannsynlig at antall studenter og ansatte vil øke med ca 30% i de neste 20 årene.

Skolens behov

Nybygget skal bidra til å utvikle et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i de maritime utdanningene ved HVLS studiested Haugesund. I tillegg skal nybygget romme de funksjonene som i dag er lagt i eksterne leieforhold samt arealer til økt antall studenter og ansatte.

HVL studiested Haugesund har planlagt en opptrapping av studietilbudet og forskningen i innen det maritime fagfeltet, særlig innen nautikk. Dette skal skje i nært samarbeid med næringslivet. Denne utvidelsen medfører behov for:

- simulatorsenter i tilknytning til skolens øvrige arealer
- slepetank og modellbåtbasseng

Høgskolebygget er ikke utrustet for gjennomføring av digital eksamen. Ved etablering av nye undervisningsrom, i nybygget og i den eksisterende bygningen, bør det tilrettelegges for avvikling av digital eksamen.

Avdeling for helsefag har meldt inn behov for arealer til:

- simuleringsaktivitet
- omsorgsteknologi
- lager
- undervisningsrom

Det forutsettes at behovene til Avdeling for helsefag løses innenfor 1. etasje i eksisterende høgskolebygning.

Arealbehov for nybygget og forholdet til utbyggingspotensialet

Det er usikkerhet knyttet til utbyggingspotensialet – anslagene varierer fra 5 850 m2 brutto/ 3 350 m2 netto (strengeste tolkning av dagens regulering) til 8 500 m2 brutto / 4 800 m2 netto (mulighetsstudien fra Vikanes Bungum).

HVLs primære behov : 3 750 m2 netto

- sanering av eksterne leieforhold
- kontorarbeidsplasser til flere ansatte
- arbeidsplasser til masterstudenter
- undervisningsrom
- støttefunksjoner
- HVLs simulatorer

Slepetank og modellbåtbasseng : 1 500 m2 netto

Simulatorsenter; Simsea : 1 200 m2 netto

Totalt arealbehov : 6 450 m2 netto

Arealbehovet er større enn det man kan bygge innenfor gjeldende regulering.

Videre arbeid

HVL arbeider for tiden med en strategisk arealutviklingsplan som skal vedtas i styret våren-17. Denne skal kartlegge dagens bygningsmasse, samt behov for utvikling på kort og lang sikt på de ulike campusene. Etablering av et nytt tilbygg i Haugesund inngår i denne planen.

Det anbefales at det, så raskt som mulig, igangsettes reguleringsprosess med sikte på å få avklart det samlede utbyggingspotensialet for høgskoletomten og tilleggstomten samt status for bygningene med antikvarisk verdi.

Det foreslås det at ombyggingen av eksisterende bygning gjennomføres så snart som mulig.

Når det er besluttet at nybyggprosjektet skal igangsettes må det utarbeides et rom- og funksjonsprogram som skal danne grunnlaget for prosjekteringen.

1. BAKGRUNN

Oppdraget til Statsbygg

Høgskolen på Vestlandet (HVL) ga 18.03.2016 Statsbygg i oppdrag å gjennomføre en analyse av dagens arealbehov og arealbruk. Dette er ment å være første grunnlag for å vurdere omfanget av utbyggingen.

Historikk

Historien om HVL begynte i 1839 med at lærerutdanningen startet på Stord. Styrmannskulen i Haugesund starta opp i 1874. Dette var begynnelsen på en lang utvikling både faglig og organisatorisk.

1. august 1994 ble Statens sikkerhetshøgskole, Haugesund Sjukepleierhøgskole, Stord Lærarhøgskole og Stord Sjukepleierhøgskole slått sammen til Høgskolen Stord/Haugesund med to campus, ett på Rommetveit på Stord og ett i Haugesund sentrum.

I 1997 ble aktiviteten i Haugesund samlet i nytt bygg, planlagt for 1040 studenter. Det er i dag ca. 1750 studenter ved campus Haugesund, fordelt i hovedbygget og flere leide lokaliteter. Blant annet har nautikk utdanningen 4 ulike adresser på grunn av plassmangelen.

I 2014 ble det fremmet forslag i Fylkestinget for Rogaland fylkeskommune om å skape et maritimt senter for næring og utdanning på Haugalandet. Saken gikk videre til opplæringskontoret, som var positivt innstilt. Det ble deretter etablert en arbeidsgruppe bestående av Rogaland Fylkeskommune, HSH, Maritimt forum og Haugaland vekst. I deres møte den 18.mars 2015 ble det fremhevet at det er behov for å bygge bro mellom den praktiske og forskningsmessige maritime virksomheten i regionen.

I høgskolestyret 4.juni 2015 ble det avsatt 250.000 kr til en mulighetsstudie for et maritimt senter i Haugesund. Mulighetsstudien er ferdigstilt, og den viser at interessen blant sentrale aktører for å ta del i utviklingen av et maritimt kompetansesenter, er stor.

HVL(HSH) arrangerte våren -16 to seminarer med store deler av den maritime næringen i nord-Rogaland/Sunnhordaland. Hovedtemaet på seminarene var å gjøre en betraktning om mulighetene for å danne et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i HVL studiested Haugesund.

Det ble stadfestet at interessen fra næringen om et tettere samarbeid med HVL var stor. Der var mange ønsker og tanker om hvordan dette samarbeidet skulle organiseres og gjennomføres, noe høgskolen nå etter vedtak i høgskolestyret, arbeider aktivt med å etablere.

Dagens bygg har aldri kunnet samle skolens aktivitet under ett tak, selv ikke da det var nytt. Dette har ført til at det er leid inn lokaler flere steder i byen, til undervisningsrom, kontorer og maritime simulatorer.

Høgskolen Stord/Haugesund har fra 1.1.2017 fusjonert med Høgskolen i Bergen og Høgskulen i Sogn og Fjordane til Høgskulen på Vestlandet. Høgskolestyret ved HSH la til grunn at dette gir store muligheter for å utvikle institusjonen for samlet å gi bedre utdanning og forskning til regionen, noe også næringslivet har ønsket. Høgskolebygningen har ikke nok areal til å romme utviklingen av nye aktiviteter.

Gjennomføringen av arbeidet og deltakere

Kartlegging av behov og bruk av areal ved høghskolen er gjennomført i tidsrommet august-desember 2016. Det har totalt vært avholdt 10 møter lokalt og via Skype.

Fra Høghskulen på Vestlandet, studiested Haugesund, har følgende deltatt på møter:

- Liv Reidun Grimstvedt, rektor
- Anne Isabelle Robbestad, dekan
- Johanne Marie Trovåg, studieleder
- Karin Stormo, rådgiver
- Espen Fosse, studiesjef
- Idar Flemmen, Drift- og IT sjef
- Hans Erik Lundberg, Seniorrådgiver

Deltakelsen har variert med tema for møtene, og koordineringen av arbeidet på høghskolen er utført av Hans Erik Lundberg.

Fra Statsbygg har følgende deltatt:

Knut Borgen, seniorarkitekt

Torbjørn Iversen, forvalter

Ekstern konsulent: Kristin Bauck – Kristin Bauck AS sivilarkitekt MNAL

2. MÅL OG VISJONER

HVL skal være en akademisk drivkraft for kunnskapsutvikling og utdanning på Vestlandet.

Utdannings-, forsknings- og utviklingsaktivitetene skal ha en særskilt betydning for nyskaping og verdiskaping i regionen. Gjennom et bredt faglig samarbeid mellom skole og næringsliv skal aktivitetene ha høy nasjonal og internasjonal verdi.

HVL studiested Haugesund skal bli tydeligere i vektleggingen av sin egenart. Viktige fokusområder vil være skolens regionale rolle, samfunnskontakt og samfunnskontrakt.

3. VIRKSOMHETSBEKRIVELSE

HVL, Stord/Haugesund har tre fagavdelinger med følgende fagprofil:

- **Avdeling for lærerutdanning og kulturfag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling innen skolens lærerutdanninger skal legge særlig vekt på utvikling av faglig, kreativ og innovativ kompetanse i skole og barnehage. Analyse av og refleksjon over bruk av teknologi som del av undervisning og opplæring er et viktig fokusområde.
- **Avdeling for helsefag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling innen helsefag skal særlig vektlegge omsorgsvitenskap med fokus på folkehelsearbeid, samhandling og personsentrert omsorg til pasienter i langtidsforløp.
- **Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling og regionalt utviklingsarbeid innen de tekniske, økonomiske og maritime fagområdene skal ha spesiell relevans for den petromaritime næringsklyngen i regionen og har særskilt fokus på brannsikkerhet, økonomisk og organisatorisk usikkerhetshandtering og komplekse maritime operasjoner.

Forsknings- og utviklingsprofil

HVL studiested Stord/Haugesund har programorganisert forsknings- og utviklingsaktiviteten innen følgende fagområde:

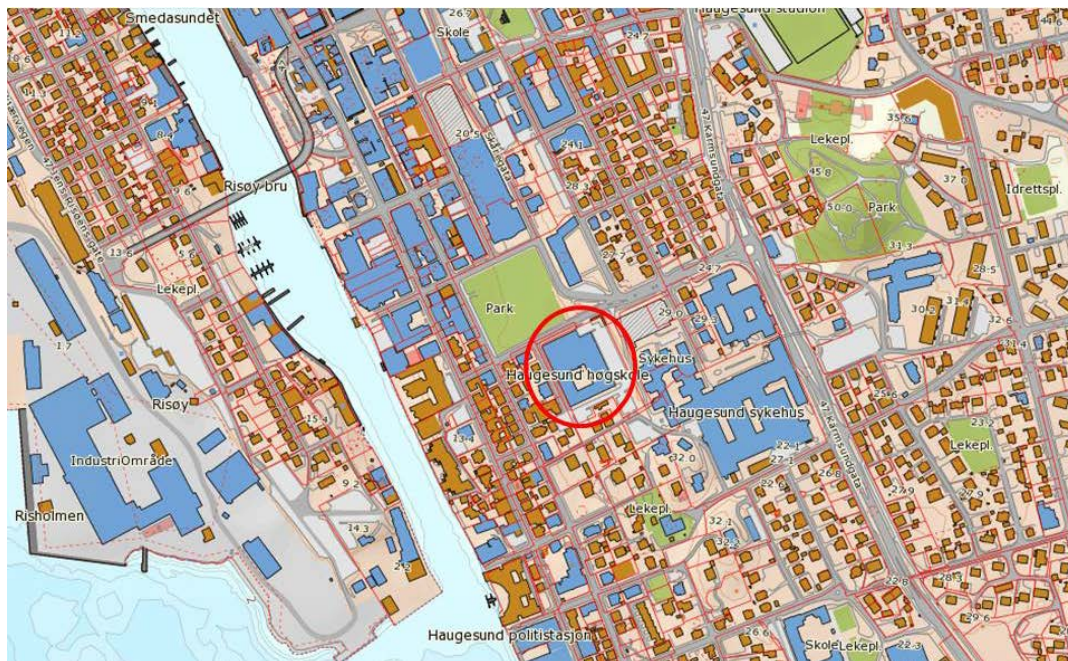
- Teknologi i undervisning
- Kultur og kreativitetspedagogikk
- Livslang læring som grunnlag for kvalitet i profesjoner
- Nærings- og regionaløkonomiske analyser
- Petromaritim virksomhet og offshoreoperasjoner
- Maritim sikkerhet
- Brannsikkerhet
- Klinisk helse- og omsorgsvitenskap
- Folkehelse og samhandling i et langtidsperspektiv
- Helsefaglig praksisutvikling og kompetanseheving

Nøkkeltall (2015)

- Antall ansatte: 314
- Antall studenter: 3210
- Antall produserte heltidsekvivalenter (60 studiepoeng-enheter): 1943,4
- Ferdige kandidater: 554
- Antall studenter per UFF: 16
- BOA-inntekt per UFF: 126 800 kr.
- NFR-tildeling per UFF: 84 000
- Omsetning: 352,8 mill. kr

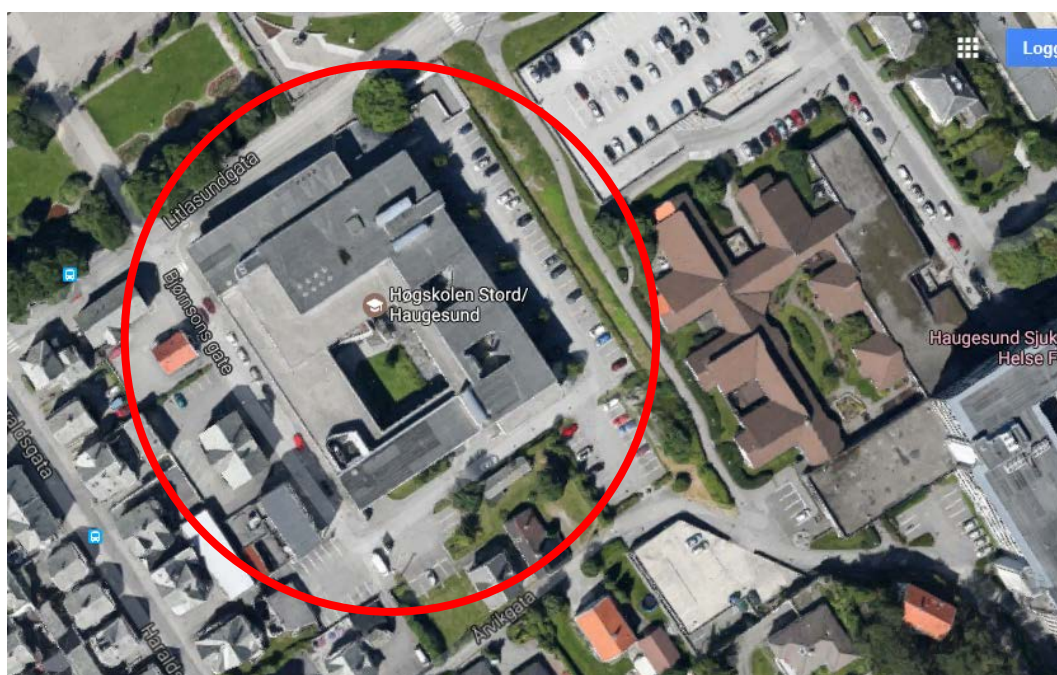
4. REGISTRERINGER

Tomteforhold

Høgskolen ligger sentralt plassert i Haugesund sentrum, rett syd for Rådhusparken og Haugesund rådhus. Øst for høgskolen ligger Haugesund sykehus. Vest og syd for høgskolen er det småhusbebyggelse med småbypreg / urban karakter. Det er ca 85 parkeringsplasser på tomten.

Tomten for høgskolebygningen har adresse Bjørnsonsgate 45 og gnr/bnr 40/584. rett syd for denne er det kjøpt en tilleggstomt; Bjørnsonsgate 39 og 39B, gnr/bnr 40/1086. På denne står det noen mindre bygninger hvorav den ene, Bjørnsonsgate 39 benyttes av skolen til kontorformål. Begge tomtene er eid av Statsbygg.

Planstatus

Begge tomtene er i kommuneplanen avsatt til offentlig tjenesteyting

Tomten, der eksisterende høgskolebygning ligger, er omfattet av reguleringsplan RL1193 (eldre reguleringsplan) som ble vedtatt 22.06.1994. Tilleggstomten er omfattet av reguleringsplan RL1303 (eldre reguleringsplan) som ble vedtatt 15.12.1999. Begge tomtene er regulert til offentlig byggeområde (skole).

De viktigste reguleringsbestemmelsene i planen RL1193 er:

- Innenfor byggegrense angitt i reguleringsplanen kan det oppføres bygg på inntil 4 etasjer.
Fasaden mot Bjørnsonsgate bør ha variasjon i fasadelivet enten med sprang, tilbaketrekninger og/eller materialskifte for å få en rytmisk karakter.
- Tillatt bebygd areal skal ikke overstige 60 % av netto tomteareal.
- Tillat gesimshøyde mot Rådhusplassen kote + 30,0 (tilsvarende 3 etasjer)

De viktigste reguleringsbestemmelsene i planen RL 1303 er:

- Tillatt høyde settes til cote + 30 (ca. 3 etasjer)
- Tillatt bebygd areal skal ikke overstige 60 % av netto tomteareal.

Det er ikke regulert byggegrenser.

Tilbakemelding fra kommunen, mail til HVL 22.12.2016:

"Det vil si at planene sammenfaller når det gjelder bygningsvolumets begrensninger (60% og cote +30). Arealet som er avsatt til offentlig formål er her om lag 9450 m². Høgskolen har i dag en grunnflate på om lag 4400 m², inklusive atriet. Etter det vi leser av Veileder for grad av utnyttning er det riktig å ta med dette i utnyttelsesgraden fordi gårds plass innenfor fasadeliv, som delvis mangler vegger eller tak, men som brukes til opphold, oppbevaring eller kommunikasjon, skal medtas i utnyttelsesgraden. Dagens utnyttelse er etter vår beregning da om lag 46,5 %.

For parkering er det i RL1193 krav om parkering i anlegg under nybygg, mens det i RL1303 skal være krav i henhold til gjeldende parkeringsvedtekter. Det vil si at det blir krav om mobilitetsplan og at dere ut i fra denne skal anslå parkeringsbehov for biler og sykler. Det må påregnes krav om parkering i lukket anlegg. Her vil det også være mulighet for en lokalisering i kommunens planlagte p-anlegg.

Når det gjelder sykkeltrase gjennom området har kommunen ikke tatt stilling til endelig utforming eller detaljert plassering av denne. Dette må innpasses i deres planer i dialog med kommunen.

Samlet sett vil det nok være behov for ny reguleringsplan for å tilrettelegge for videre utbygging. Vi ønsker selvsagt å understreke at høyskolen er en viktig brikke i byutviklingen i Haugesund og at kommunen ønsker å bidra til en god prosess for å muliggjøre dette, men at forhold knyttet til utforming og utstrekning av bygningsmassen vil fordre en god tilpasning til omgivelser og ivaretagelse av offentlige rom i tilknytning til og mellom bygningene i området. Vi vil derfor anbefale at det arbeides med dette tidlig i prosessen og at det holdes en tett dialog med kommunen underveis."

Antikvarisk verdi

På tilleggstomten ligger det tre bygninger som omtales som "kvartal med antikvariske kvaliteter". Bygningene har tidligere ligget annet sted og er flyttet til tomten.

Kommunen, ved Enhet for byutvikling, har hatt kontakt med Byantikvaren som gir følgende tilbakemelding:

"Denne bebyggelsen er bortregulert i 1999 til tross for meget høy bevaringsverdi. At byens kanskje aller eldste bebyggelse behandles slik har vært kritisert fra flere hold i løpet av de 17 årene som har gått siden den gang. Sett med dagens øyne synes ikke bortreguleringen å ha vært rett beslutning. Dersom arealet skal reguleres på nytt vil byantikvarens anbefaling være at denne bebyggelsen i stedet blir regulert til bevaring av både byhistoriske og bygningsmessige årsaker. I mer overordnet sammenheng anføres det ellers at arealet er verdifullt som buffer mellom høyskoleanlegget og villastrøket i sør".

Dette forholdet vil altså måtte drøftes i en ny reguleringsplan.

Eksisterende høgskolebygning

Høgskolebygningen, som sto ferdig i 1997, er oppført for formålet og eid av Statsbygg. Arkitekt var Østgaard arkitekter. Bygningen fikk Haugesund kommunes byggeskikkpris i 2001. I begrunnelsen heter det:

«Bygningen følger opp intensjonen i Rådhusanlegget på en vellykket måte. Det store bygningsvolumet innordner seg forbillig i kvartalsstrukturen. Bygningens arkitektoniske idé er konsekvent gjennomført med rikt spekter av variasjoner.»

Bygningen har fire etasjer organisert rundt et sentralt gårdsrom. I tillegg er det en underetasje. Undervisningsrom og bibliotek er lokalisert i 1., 2. og deler av 3. etasje. Kontorene ligger i 4. og deler av 3. etasje. I underetasjen er det hovedsakelig garderober og tekniske rom.

Bygningen er dimensjonert for 1040 studenter. Løsningen har vist seg fleksibel og fungerer også i dag med 1700 studenter, selv om det er mangel på undervisningsrom og kontorer.

Dagens arealbruk er registrert – fordelt på fellesfunksjoner, undervisningsrom, laboratorier og verksteder samt kontorfunksjoner (se tegninger med fargekode neste side).

Sammendrag nettoareal (funksjonsareal):

• Fellesfunksjoner	:	1 880 m ²
• Undervisningsrom	:	2 550 m ²
• Laboratorier og verksteder	:	1 530 m ²
• Kontorfunksjoner	:	1 770 m ²
• Lager	:	60 m ²
• Sum	:	<u>7 800 m²</u>

Bruttoareal : 12 842 m²

Beregnet brutto/netto-faktor for eksisterende bygning = 1,65

Registrering dagens arealbruk:
 Rødt : Fellesfunksjoner
 Orange : undervisningsrom
 Grønt : Laboratorier og verksteder
 Blått : Kontorfunksjoner

Underetasjen er ikke vist,

Eksterne leieforhold

På grunn av plassmangel har HVL vært nødt til å leie lokaler andre steder i Haugesund – til sammen 1 295 m2 netto / 2 200 m2 brutto. Disse benyttes til kontorer og undervisningsrom samt simulatorer (Karmsundgata 75).

	Netto m2:	Brutto m2:	
Sørhauggata 100	210	360	
Haraldsgata 75	260	450	
Bjørnsonsgate 39	225	380	"Det gamle huset" på tilleggstomten
Sum	695	1200	
Karmsundgata 75	600	1000	Simulatorer, samlokalisert m/ Simsea
Til sammen	1 295	2 200	

Det er et mål at disse funksjonene kan medtas i nybygget slik at leieforholdene kan saneres – dette vil være en del av finansieringen av nybygget.

Antall ansatte og studenter

Da høyskolebygget i Haugesund ble åpnet i 1997 var det 1040 studenter.

Antall studenter og ansatte har økt siden åpningen og er i dag som følger:

Avdeling:	Studenter:
Ingeniørfag	570
Helsefag Haugesund	565
Nautikk	148
Økonomi og administrasjon	518
Sum studenter:	1 801

Avdeling:	Ansatte:
Ingeniørfag	42
Helsefag Haugesund	39
Nautikk	11
Økonomi og administrasjon	23
Administrative stillinger	46
Sum ansatte:	161

5. ANALYSER

Utnyttelse av kontorarealene

I forbindelse med planleggingen av det nye regjeringskvartalet sendte Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) ut et statlig direktiv for kontorarbeidsplasser der det heter (desember 2015):

"For framtidige kontorlokaler og for kontordelen i bygg til virksomheter med arealkrevende formål fastsettes en arealnorm på 23 kvm BTA per ansatt."

I rom- og funksjonsprogrammet for nytt regjeringskvartal er denne normen oppdelt slik:

• Arbeidsplassrelatert areal; kontorarbeidsplasser, kopirom, Tekjølken, garderober, toaletter inkl. internttrafikk (nettoareal)	: 13 m²
• Bruttopåslag på arbeidsplassrelatert areal	: 4 m ²
• Fellesareal; kantiner, møterom mv. (nettoareal)	: 2 m²
• Bruttopåslag på fellesareal	: 1 m ²
• Tekniske rom, drift mv.	: 3 m ²
Sum bruttoareal pr. ansatt	: 23 m ²

I normen er det altså medtatt 15 m² (13 + 2) netto funksjonsareal pr ansatt.

Registrering av kontorarbeidsplasser i 3. og 4. etasje

Det er i 2016, pga. plassmangel, gjennomført en prosess med fortetting i kontorarealene. Prosessen er gjennomført uten bygningsmessige endringer, dette betyr at mange deler kontor.

Kontorarealene i høgskolebygningen:

• Registrert arbeidsplassrelatert areal (inkl. toaletter og renholdsrom) og fellesareal (møterom) (nettoareal)	: 1770 m ²
• Antatt andel nettoareal til kantine for ansatte (180 personer / 3 x ca 1,6 m ²)	: 100 m ²
• Sum netto funksjonsareal	: 1870 m ²

Til sammen er det registret 178 kontorarbeidsplasser i bygningen.

Dette gir 10,5 m² netto funksjonsareal pr ansatt. Målt mot normens 15 m² netto funksjonsareal, viser dette at kontorarealene i høgskolebygningen er godt utnyttet og med god margin bedre enn den statlige normen.

Utnyttelse undervisningsrom

Den timeplanlagte utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene er registrert. Resultatet for en typisk uke i tiden 08 – 16 er vist i tabellen under.

TYPISK UKE	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
Aud A					
Aud B					
Aud C					
Aud D					
Aud E					
Aud F					
Aud G					
Modellrom					
2083					
2084 Datarom					
2008					
1093 Datarom					
1077					

Rødt : 80 – 100 %

Orange : 60 – 80 %

Gult : Under 60 %

Tabellen viser at mange av rommene har en utnyttelse til timeplanbelagt undervisning på over 60% - her vist med rød og oransje farge.

Rommene er også i bruk, utenom det som er registrert i tabellen, til annen virksomhet; lese- / studentarbeidsplasser, grupperomsarbeid og som møterom for ansatte. Det er en god kultur på høgskolen for avbestilling av rom som ikke skal benyttes. Studentene har en app som angir ledige rom.

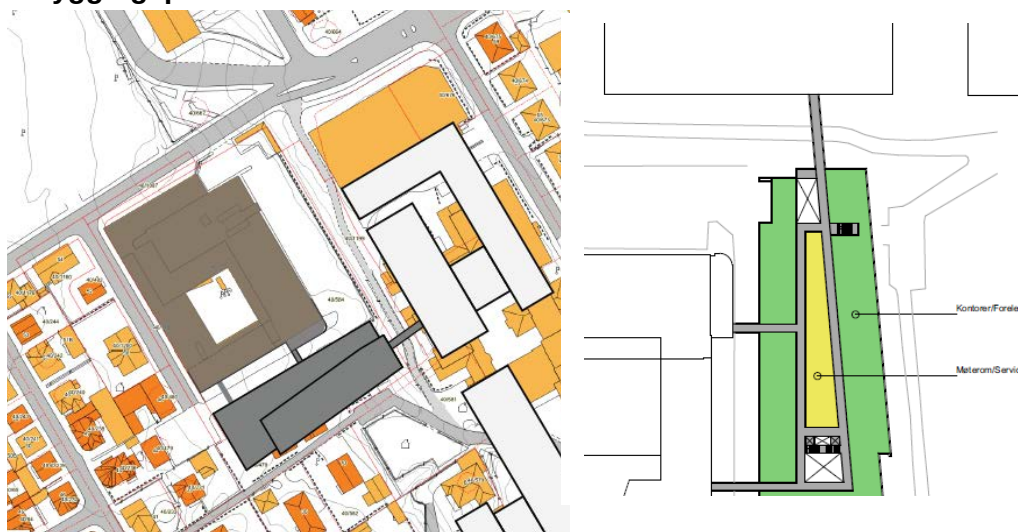
Utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene vurderes som høy.

Utnyttelsen av spesialrom

Høgskolen har spesialrom i form av laboratorier, verksteder og simulatorer. Disse rommene er vanskelige å utnytte til annen virksomhet og undervisning enn den de er planlagt for. En registrering av utnyttelsen av disse rommene anses derfor ikke som relevant - utnyttelsen av rommene er derfor ikke registrert, slik den er for de "tørre", mer generelle undervisningsrommene.

Det er ønskelig med mer intensiv bruk av simulatorene. Men pga. avstanden blir de ikke benyttet så mye som ønskelig.

Utbyggingspotensial

Mulighetsstudie Vikanes Bungum: Situasjonsplan og plan typisk etasje

I forbindelse med vurderingene av mulighetene for å etablere et maritimt kompetansesenter har HVL engasjert arkitektfirmaet Vikanes Bungum til å utarbeide en mulighetsstudie for utnyttelse av tomten syd for dagens høgskolebygning – Bjørnsonsgate 39. Studien er forelagt kommunen, men kommunen har ikke gitt konkret uttalelse til utkastet.

Den foreslåtte utbyggingen er vist i 4 etasjer samt en tilbaketrukket 5. etasje. Bruttoareal typisk etasje er på ca 1 900 m² – samlet bruttoareal er **ca 8 500 m²**.

Mulighetsstudie Vikanes Bungum: perspektiv

HVL tar utgangspunkt i at dette utbyggingspotensialet lar seg realisere, men det er knyttet stor usikkerhet til dette. I kommunens tilbakemelding (se Planstatus, pkt. 4.) er grunnflaten for eksisterende høgskolebygning beregnet til 4 400 m², da atriet er medtatt i beregningen som bebygget areal. Dette medfører at det kun er

et restpotensial på 1 300 m² pr etasje innenfor gjeldende regulering (60% utnyttelse av netto tomteareal på 9 450 m²).

Dette betyr et utbyggingspotensial på ca **5 850 m²** brutto med en utbygging på 4 etasjer med en tilbaketrukket 5. etasje.

Usikkerheten må avklares gjennom en omregulering og i dialog med kommunen.

Dimensjonerende antall

Nord-Rogaland og Sunnhordland har historisk sett hatt god tilgang på arbeid for personer med yrkesrettet utdanning. Dette har ført til at regionen i dag har forholdsvis lav andel arbeidstakere med høyere utdanning. Andelen for menn med høyere utdanning (minimum 3 år etter videregående) er ca 18%, mens det for kvinner er ca. 23 %. Landsgjennomsnittet er henholdsvis 30% for menn og 36% for kvinner.

Dette har igjen ført til at der er et godt marked for etterutdanning, og høgskolen har arbeidet aktivt med å gi tilbud til denne gruppen.

Dagens situasjon er endret og mange av de tradisjonelle næringene (olje, verksindustri, håndverkstjenester, etc.) ansetter færre blant annet på grunn av konjunktur og krav om effektivitet. Andelen som vil velge høyere utdanning vil derfor antakelig nærme seg landsgjennomsnittet.

Statistisk sentralbyrå sine prognoser sier at regionen vil ha en tilflytting på ca. 20% innen 2040.

I de 20 årene høgskolen har vært etablert i bygget i Haugesund, har studenttallet økt fra 1040 til 1800, altså en økning på ca 77%.

På bakgrunn av disse momentene mener vi det er meget sannsynlig at studenttallet vil øke med ca 30% de neste 20 år.

For å kunne tilpasse undervisningen til markedet og økt antall studenter, er det sannsynlig at antall ansatte vil øke med samme prosentatsats som antall studenter.

Dimensjonerende antall (= det antall studenter og ansatte det planlegges for)

Ansatte	I dag	Dim ant	Kommentarer:
Vitenskapelige og administrativt ansatte	140	182	
Stipendiater	4 - 7	20	
Tekniske	50	65	
Sum:	195	267	+ 72 ansatte
Studenter	I dag	Dim ant	Kommentarer
Sum	1 800	2 240	+ 540 studenter

6. BEHOV

Nybygget skal bidra til å utvikle et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i de maritime utdanningene ved HVLS studiested Haugesund.

I tillegg skal nybygget romme de funksjonene som i dag er lagt i eksterne leieforhold samt arealer til økt antall studenter og ansatte.

Den maritime utdanningen og forskningen ved HVL

Vestlandet er uløselig knyttet til havet. Havet har spilt og spiller en stor rolle i livet til enhver vestlending, og er nedfelt i historie, kultur og identitet – i dag operasjonalisert gjennom samfunn, industri og næring. Havet gir oss satsningsområde som er rotfestet dypt inne i vestlendingens sjel. Og med den forrige regjeringens satsning på Stø Kurs, Regjeringens maritime strategi *Maritime muligheter – blå vekst for grønn framtid*, Maritim 21-strategien, EUs Horizon2020-program, m.fl., er det tydelig at dette også er viktig for sentrale myndigheter.

Havet som ressurs er i dag underutnyttet, det forventes derfor at vi fremover vil se nye og bærekraftige løsninger knyttet til havet. Dette vil skje igjennom nye og innovative løsninger, men også på områder hvor man tidligere grad satset på land i større grad. Dette fører til at det er behov for satsning på det maritime området, og fører til at det er et behov for en maritim satsing, både nasjonalt og internasjonalt.

HVL studiested Haugesund er i ferd med å gjennomføre en større utvidelse av den faglige aktiviteten som er maritimt rettet, og som vil ligge til grunn for aktivitetene som skal knyttes til det maritime senteret i Haugesund. Fra bachelor i nautikk og bachelor i nautikk Y-vei, som i en årrekke har utgjort fundamentet i det som da var HSHs maritime utdanning, er tilbudet høsten 2016 utvidet til å omfatte en PhD-utdanning i nautiske operasjoner som tilbys i fellesskap med UiT, NTNU Ålesund og HSN.

De maritime utdanningene i Haugesund er i hovedsak innenfor nautikk (sertifikatutdanning for dekksoffiserer) og phd-utdanning i nautiske operasjoner, men også flere av ingeniørutdanningene (maskin-, brann- og hms ingeniører-) er relevante i maritim sammenheng. I tillegg vil den omsøkte masterutdanningen i maritime operasjoner inngå i kategorien.

Nautikkutdanningen ved HVL studiested Haugesund er en av fire sivile maritime høgskoleutdanninger i Norge. Den er godkjent av Sjøfartsdirektoratet for å gi opplæring i henhold til International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 (STCW), med tillegg. Utdanningen ligger under Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag (ATØM).

Gjennom et tett samarbeid med næringen har nautikkutdanningen alltid vært relevant for de utfordringene som rederinæringen står overfor, og studieprogrammet er i samarbeid med regionalt næringsliv tilpasset regionens behov.

HVL nautikk har i en årrekke jobbet systematisk med å bygge opp forskningskompetansen ved høgskolen, også dette i samarbeid med næringen. All forskning i regi av HVL nautikk har sprunget ut fra gaveprofessoratet i maritim sikkerhet som ble gitt av lokale rederier.

Forskergruppen innen nautikk kommer i løpet av 2017 til å omfatte totalt 12 personer. Dette kommer studentene til gode gjennom flere emner direkte knyttet opp mot denne forskningen. Forskergruppens aktiviteter kommer også regionen og næringslivet til gode i form av ulike (samarbeids)prosjekter, publikasjoner, etter- og videreutdanning og lignende. HVL drar nytte av økt kompetanse på flere ulike fagfelt relatert til maritim virksomhet, maritim opplæring og maritim sikkerhet og beredskap.

HVL nautikk har opparbeidet seg et omfattende nettverk av samarbeidspartnere både i academia og i privat næringsliv nasjonalt og internasjonalt; for eksempel Greenwich University (UK), Memorial University of New Foundland (CA), Universitetet i Bergen og Universitet i Stavanger, Statoil, Hurtigruten, Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, Maritimt Forum og Maritimt Opplæringskontor. Gjennom samarbeid med ulike aktører innenfor academia og næringslivet har HVL nautikk sikret seg ekstern finansiering fra flere kilder, for eksempel Norges Forskningsråds TRANSIKK- og MAROFF-program, men også gjennom anbud i regi av for eksempel Statoil.

I tillegg har HVL nautikk et ustrukt samarbeid med Universitet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT), NTNU Ålesund (NTNU) og Høgskolen i Sørøst Norge (HSN) som et resultat av det statlig finansierte prosjektet MARKOM2020. Dette har ført til mange gode prosjekter som f.eks. integrert praksis, utvikling av flere mastergrader nasjonalt hvorav HVL har søkt om masterutdanning i Maritime Operations, et studieprogram utarbeidet i samarbeid med Hochschule Emden/Leer i Tyskland (HEL). Samarbeidet, MARKOM202, har også resultert i en felles PhD-utdanning i nautiske operasjoner. De fire institusjonene som tilbyr høyere maritim utdanning har som et resultat av MARKOM2020-samarbeidet opparbeidet seg en fin dialog, noe som har resultert i utvikling av komplementaritet.

HVL nautikk samarbeider også med NTNU, UiT og HSN om et prosjekt for utvikling av en overgangsbachelor for fagskolestudenter som kan gi fagskoleutdannede sjøfolk økt formalkompetanse og som er i tråd med Kunnskapsdepartementets (KD) uttrykte ønsker om en overgangsordning fra fagskole til bachelor, og som er i henhold til NOKUTs krav. Fagskolen Rogaland, avdeling Karmsund vært også vært involvert i prosjektet. I slike prosjekter er HVL nautikk og den lokale fagskolen naturlige samarbeidspartnere blant annet fordi det historisk har vært, og er, en god dialog mellom de to institusjonene. Dette forventes å fortsette også fremover i og med at Haugesund er en av få byer som har både maritim fagskole- og høgskoleutdanning. En overgangsbachelor vil også føre til økt aktivitet ut over det som allerede er nevnt.

HVL (da som ATØM ved HSH) har også begynt å utvide aktivitetene knyttet til miljø i et maritimt perspektiv, og jobber blant annet i samarbeid med Hochschule Emden/Leer og det lokale næringslivet på Haugalandet med å etablere et prosjekt for nedbygging av vindparker og vindanlegg i havet.

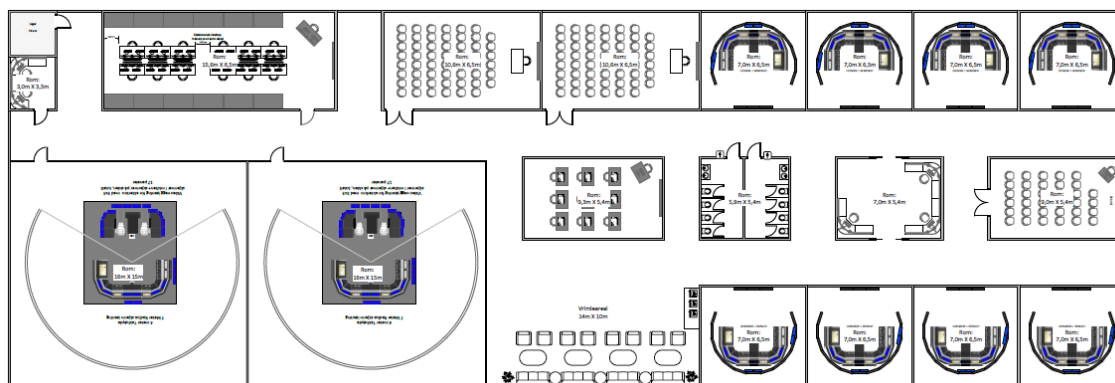
Med en slik utvidelse av studietilbudet og forskningsaktivitetene som beskrevet over medfølger økt arealbehov og behov for mer utstyr.

Simulatorsenteret

For å kunne videreutvikle og utvide det faglige tilbudet, samt styrke det allerede eksisterende utdanningstilbudet og den forskningen som foregår på HVL nautikk, er det essensielt å flytte simulatorene som HVL eier inn i høgskolebygget. HVL sin simulatorpark er per i dag samlokalisert med det kommersielle simulatorsenteret Simsea. Det vil av faglige og pedagogiske årsaker være hensiktsmessig å flytte simulatorene nærmere lokalene hvor HVL til daglig gir sin undervisning. Flytting av HVLS simulatorer vil ikke forhindre HVL og Simsea i fortsatt å samarbeide tett. En samlokalisering vil også kunne videreføres i ett nytt høgskolebygg. Ved en flytting, utvidelse og oppgradering av HVLS simulatorpark vil forholdene i større grad kunne ligge til rette for samhandling med Simsea, som da også kan dra nytte av den økte kapasiteten. Dette vil være hensiktsmessig for begge parter.

Både faglig og pedagogisk er det per i dag en stor utfordring at simulatorsenteret ligger ti minutters gange fra HVL. Ved at simulatorene blir tilgjengelige, vil simulatorentreningen bedre kunne integreres i de ulike emnene. Foreleserne kan lettere ha tilgang til planlegging av simulatorøvelser, og emner som per i dag ikke inneholder noen simulatorrelatert aktivitet kan dra nytte av muligheten til for eksempel å vise de elektroniske kartene på smartboard i klasseromsundervisningen. Det vil da være lettere å illustrere det som foreleses, og teori og praksis kan knyttes mye tettere sammen.

Studentene gir tydelig tilbakemelding om at de ønsker mer tid på simulator, noe som det per i dag ikke er mulig å imøtekomme på grunn av fysisk avstand, stor grad av utleie, og vanskelig tilgang til bygg. En plassering i HVLS eget bygg forenkler adkomsten til simulatorsenteret for de ca. 130 nautikkstudentene på bachelornivå, samt master- og PhD-studenter. Tidsbesparelsen for foreleserne vil også være av en anseelig størrelse, noe som gjør at de kan bruke mer tid på den faglige aktiviteten, og mindre tid på transport. Økt simulatorkapasitet vil gi rom for økt forskningsaktivitet og økt andel av utviklingsprosjekter som kan komme HVL til gode i form av innovasjon, publisering, kunnskaps- og kompetansebygging.

Eksempel på layout for simulatorsenter

Slepetank og modellbåtbasseng

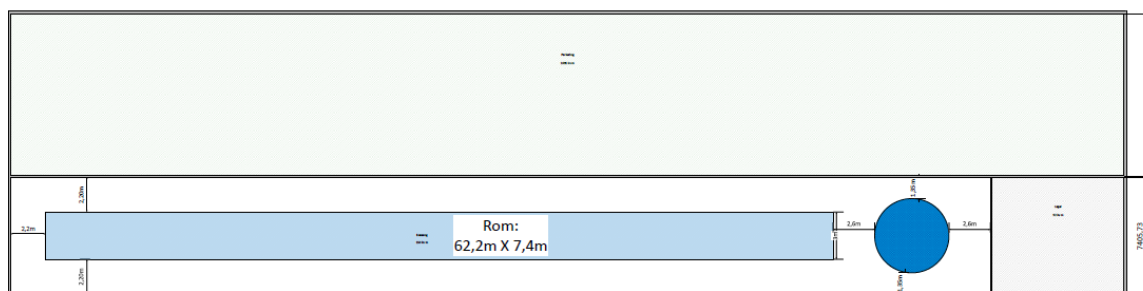
Slepetank og modellbåtbasseng har stått på ønskelisten til HVL nautikk og ingeniør i en årrekke.

En slepetank er designet for å undersøke hydrodynamiske problemstillinger, noe som er svært relevant både for nautikk og ingeniør på alle nivå; bachelor, master og PhD. I tillegg vil den lokale maritime fagskolen og den videregående skolen

som driver maritim utdanning kunne benytte dette utstyret ved demonstrasjon av faglige temaer. I en slepetank kan for eksempel de hydrodynamiske kreftenes påvirkning på operasjoner som ankring, optimalisering av skrogform, stabilitet, fremdrift og lignende undersøkes og eventuelt demonstreres. Med denne typen utstyr tilgjengelig på HSH, vil for eksempel samarbeidet med rederiene, leverandør- og verftsindustrien kunne økes og videreutvikles.

Et modellbåtbasseng kan benyttes til både demonstrasjon av gjennomgått teori for studenter og til forskning, utvikling og innovasjon. Med et modellbåtbasseng som har muligheten til å simulere miljømessige forhold som vær (vind og bølger) og strøm, vil man kunne utføre tester på ulike modeller i relativt realistiske omgivelser. Dette vil ikke bare styrke utdanning og forskning ved Høgskulen på Vestlandet, men det vil også kunne styrke næringslivet i regionen. Mulighetene for samarbeid er mange, og potensialet for maksimal utnyttelse av utstyret er stort.

For å videreutvikle og styrke HVLs maritime profil vil det å installere slepetank og modellbåtbasseng være et viktig steg på veien. Dette vil bidra til en styrking av HVLs satsing også på maritim teknisk kunnskap, forskning og innovasjon. Det vil styrke og videreutvikle samarbeidet med flere forskningsstiftelser og utviklingsavdelingene i de regionale rederiene, Sjøfartsdirektoratet og Kystverket. I tillegg vil det bidra til at man på tvers av campus innad i Høgskulen på Vestlandet kan bygge fagmiljø og få et utstrakt faglig samarbeid mellom ulike campus, og på denne måten dra nytte av de fordeler fusjonen legger til rette for ved institusjonelle fagmiljøer som ikke begrenses til et spesielt geografisk sted.

Eksempel på layout for modellbåtbasseng og slepetank

Digital eksamen

Høgskolebygget i Haugesund er i dag ikke utrustet for gjennomføring av digital eksamen. Ved etablering av nye undervisningsrom, i nybygget og i den eksisterende høgskolebygningen, bør det tilrettelegges for avvikling av digital eksamen. Dette betyr at undervisningsrommene må være store nok og at de må ha:

- nok strømpunkter,
- nok kablede datapunkter
- godt trådløst nett.

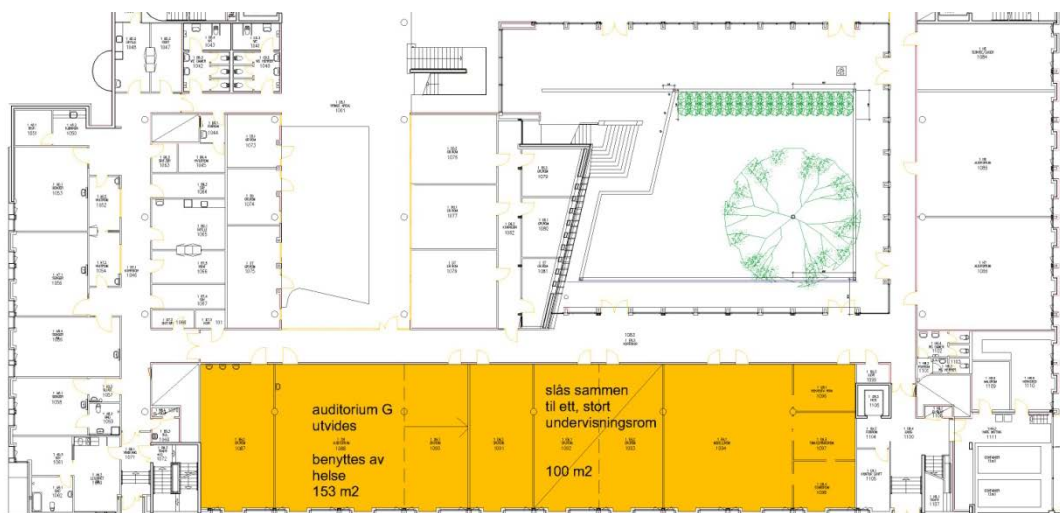
Undervisningsrommene benyttes til ordinær undervisning utenom eksamensperiodene.

Avdeling for helsefag

Avdeling for helsefag har meldt inn følgende behov:

- **Areal til simuleringsaktivitet**
Det er behov for arealer til simuleringsaktivitet og til ferdighetstrening. I dag er det stor slitasje på dyrt utstyr da det ikke har permanent oppstilling. Det må pakkes opp og ned og flyttes, dette er også dårlig bruk av de ansattes arbeidstid.
Simulering benyttes som pedagogisk metode i økende grad. Studentene gir gode tilbakemeldinger på simuleringsaktiviteten i studiet, og i evalueringer har de gitt uttrykk for at de ønsker mer simulering. Det er ønske 3 simuleringsrom og et kontrollrom i tilknytning til disse.
- **Areal til omsorgsteknologi**
Det fokuseres i økende grad på omsorgsteknologi i samfunnet. Som utdanner til helsevesenet bør vi ta dette på alvor og legge undervisning om dette temaet inn i studiene. Det er etablert utdanning i omsorgsteknologi både på Stord og i Haugesund. I Haugesund er det stort behov for demoversjoner av det aktuelle utstyret og rom til dette.
- **Lager**
Det er behov for lager til engangsutstyr og utstyr som benyttes i ferdighetstreningen.
- **Undervisningsrom**
Det er behov for flere større undervisningsrom, også for høghskolen generelt. Dette kan løses ved sammenslåing av to mindre rom, som fungerer dårlig pga. dårlig tavlekapasitet (tavlen er plassert i kortenden av de smale, langstrakte rommene). Det er ønskelig at rommet utrustes for avvikling av digital eksamen.

Det forutsettes at behovene til Avdeling for helsefag løses innenfor 1. etasje i eksisterende høghskolebygning.

Skisse som viser området for ombygging

Arealbehov for nybygg og forholdet til utbyggingspotensialet

Det er usikkerhet knyttet til utbyggingspotensialet – anslagene varierer fra 5 850 m2 brutto/ 3 350 m2 netto (strengeste tolkning av dagens regulering) til 8 500 m2 brutto / 4 800 m2 netto (mulighetsstudien fra Vikanes Bungum). Romprogrammet er derfor utformet i trinn:

Funksjon	Nettoareal:
HVLs primærbehov	
Funksjoner i eksterne leieforhold flyttes til nybygget	: 695 m2
Arealer til kontorarbeidsplasser for flere ansatte:	
• 52 vitenskapelige / tekniske ansatte	: 520 m2
• 20 stipendiater	: 120 m2
Arbeidsplass til masterstudenter (100 studenter)	: 400 m2
Undervisningsrom pga. økt antall studenter:	
• 2 undervisningsrom á 120 m2	: 240 m2
• 5 grupperom á 15 m2 (6 personer)	: 75 m2
Støttefunksjoner (toaletter, renholdsrom mv.)	: 200 m2
<u>Simulatorsenter; HVLs simulatorer</u>	<u>: 1 500 m2</u>
HVLs primære behov	: 3 750 m2
Slepetank og modellbåtbasseng	
<u>Slepetank og modellbåtbasseng</u>	<u>: 1 500 m2</u>
Simsea	
<u>Simulatorsenter; Simsea</u>	<u>: 1 200 m2</u>
Totalt arealbehov	: 6 450 m2

Forutsetning for programmet er at "tettheten" i kontorarealene i eksisterende høgskolebygning beholdes.

25

7. VIDERE ARBEID

Strategisk arealutviklingsplan

HVL arbeider for tiden med en strategisk arealutviklingsplan. Den skal være ferdig i løpet av våren-17, og skal da vedtas i styret. Planen skal kartlegge dagens bygningsmasse, samt behov for utvikling på kort og lang sikt på de ulike campusene. Etablering av et tilbygg i Haugesund inngår i denne planen.

Reguleringsprosess

Det anbefales at det, så raskt som mulig, igangsettes reguleringsprosess med sikte på å få avklart det samlet utbyggingspotensialet for høgskoletomten og tilleggstomten samt status for bygningene med antikvarisk verdi.

Ombygging eksisterende bygning

De foreslås at ombyggingen av eksisterende bygning gjennomføres snart som mulig.

Nybyggsprosjektet

Dersom det besluttet å sette i gang nybyggsprosjektet, må det utarbeides et rom- og funksjonsprogram som skal danne grunnlaget for prosjekteringen.

